

EDİTÖRDEN

Kıymetli okur,

Folklor Akademisi Dergimizin 2025 yılının ilk sayısı ile karşınızdayız. Bu sayımızla sizlerle tekrar buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Folklor Akademisi Dergimizin (FAD) 2025 yılı 8. cilt ve 1. sayısında hakemlerimizin onayından geçmiş ve yayınlanması uygun bulunmuş 21 araştırma makalesi ve 1 kitap incelemesi olmak üzere toplamda 22 çalışma mevcuttur. Bilim camiasına kıymetli katkıları olan bu çalışmaları, ilgililerinize ve istifadelerinize sunmaktan onur duyuyoruz.

Mart (2025) sayımızın ilk makalesi, Serdar Deniz Özdemir tarafından kaleme alınan “Bağımlılıkla Mücadele Kapsamında Bilge Bir Değer: Âşık Ruhsatî ve Tiryaki Destanı” başlıklı çalışmadır. Çalışmada; Âşık Ruhsatî’nin tiryaki destanı, tütün bağımlılığının zararlarına yönelen söylemi etrafında çözümlenmeye çalışılmıştır.

Sayımızın ikinci çalışması, Murat Özşahin tarafından kaleme alınan “Başkurt Halk Yaşamında, Sanatında ve Tıbbında Kımız” isimli çalışmadır. Çalışmanın konusunu, kımız sözünün kaynağı ile ilgili görüşler ve Başkurlarda kımız kavramı etrafında şekillenen söz varlığı oluşturmaktadır.

Sayının üçüncü makalesi Kübra Morkoç’un “Başlangıcın, Yaşamın ve Sonun Kutsal Maddesi Olan Toprağın Türk Doğum Ritüellerindeki İşlevi” isimli çalışmasıdır. Yazar çalışmada, Türk doğum ritüellerinde doğum öncesi, doğum sırası ve doğum sonrası yapılan uygulamalarda toprağın yerini, kullanım şekli ve işlevini ortaya koymaya çalışmıştır.

Leyla Acan tarafından kaleme alınan “Birlik Türküsü Destanı ve Alevî-Sünnî Kardeşliği” isimli çalışma, sayımızın dördüncü çalışmasıdır. Çalışmada yazar, Prof. Dr. Bayram Durbilmez’in “Ozantürk” mahlasıyla kaleme aldığı “Birlik Türküsü Destanı” isimli eserini, şekil ve muhteva bakımından incelemiştir.

Sayımızın beşinci makalesi “Çağdaş Azerbaycan Çocuk Edebiyatı Yazarı Eyvaz Zeynalov’un “Bayram Payı” Adlı Hikâyesi Üzerine Bir İnceleme” adıyla Yaşar Sözen ve Soner Sağlam tarafından hazırlanmıştır. Çalışmada, çok yönlü bir sanatsal kişiliğe sahip olan Eyvaz Zeynalov’u ve çocuk edebiyatı alanındaki eserlerini tanıtmaya çalışmışlardır. Bunun yanında da yazarın hayatı, edebî şahsiyeti ve eserleri hakkında ayrıntılı olarak bilgi verilmiştir.

Altıncı çalışma, Füsün Özkaya tarafından kaleme alınan “Geleneğin Sözü - Yazarın Sözü: Farklar, Aynılıklar, Bir Aradalıklar” adını taşımaktadır. Bu çalışmada yazar, gelenek kavramını, büyük sözlü kültürden ziyade yazılı kültür bağlamında ele almıştır ve bu bağlamda gelenek, söz, yazar ve yazı kavramlarının birbiriyle nasıl etkileşime girdiğini anlatmıştır.

Sayımızın yedinci makalesi, Muharrem Özdemir tarafından kaleme alınan “Kıbrıs Türk Kadınının Anlatımıyla 50. Yılında Barış Harekâtı: Mücadelenin Hissi Belgesel Analizi” isimli çalışmadır. Bu çalışmada, Bayrak Radyo Televizyon Kurumu (BRT), Girişimci Kadınlar Derneği (GİKAD) tarafından ortaklaşa yapımı gerçekleştirilen “Mücadelenin Hissi” belgeseli Ferdinand De Sasure’nin göstergebilimsel analiz yöntem ile incelenmiştir.

Sekizinci makale, “Kıbrıs Türk Halk Bilgisi Ürünleri Hakkında Türkiye’de Yapılmış Lisansüstü Tez Çalışmalarının Analizi” isimli çalışmadır. Çalışma, Orkun Öztaşık tarafından kaleme alınmıştır. Çalışmada yazar, lisansüstü çalışmaları tematik bir yaklaşımla ele almıştır. Bu bağlamda yüksek lisans ve doktora çalışmaları halk bilgisi odağıyla incelenmiştir.

“Kültür, Çokkültürlülük ve Toplum” adlı dokuzuncu makale, Abdulkadir Yaşar tarafından hazırlanmıştır. Bu çalışmada yazar, kültürü özcüleştiren ve çokkültürcü kimlik politikalarını temel alan yaklaşımları ve çokkültürcülük uygulamalarını güncel gelişmeler ışığında tartışmıştır.

Sayımızın onuncu makalesi, Menşüre Aşçı tarafından hazırlanan “Nazan Bekiroğlu’nun Romanlarında Karmaşık Fiiller” adlı çalışmadır. Çalışmada, son dönem Türk edebiyatı temsilcilerinden Nazan Bekiroğlu’nun dört romanında (Kehribar Geçidi, Nar Ağacı, Cümle Kapısı, Lâ: Son Hecesi) geçen karmaşık fiiller incelenmiştir.

“Orta Anadolu Türkülerinde Kadın Güzelliğinin Tematik Analizi” adlı on birinci çalışma, Büşra Uysal tarafından hazırlanmıştır. Çalışmada Orta Anadolu yöresine ait türkülerdeki kadına ait güzellik unsurları incelenmiş bunun yanında güzelliğin sadece fiziki görünümün ötesinde huy, ahlak, soy gibi kavramlarla da değişebildiği ya da desteklenebildiği ortaya konmaya çalışmıştır.

Kamile Serbest tarafından yazılan “Tamçılık” (Duvar Ustalı) Risalesi Üzerine Bir İnceleme” isimli çalışma, sayımızın on ikinci yazısıdır. Bu çalışmada, Uygur Türklerinin halk mimarisi açısından önemli bir yere sahip olan “Tamçılık” (duvar ustalı); mesleğin edep, erkân, kural ve kaidelerine yer veren, birisi Çağatay Türkçesi ile kaleme alınmış, diğeri ise Uygur Türkçesine aktarılmış olan iki metin, bağlamında mukayeseli olarak değerlendirilmiştir.

Sayımızın on üçüncü çalışması, “Tıflı’nın Hikâyet’ine Cinsellik Etiği Bağlamında Retrospektif Bir Bakış” isimli eserdir. Çalışma, Semih Binici ve Derya Özcan Güler tarafından kaleme alınmıştır. Bu çalışmada edebî etik analizi hakkında teorik bilgiler verilmiş daha sonra da cinsellik etiğinin ne olduğu ve cinsel özgürlüğe olan bakış açılarıyla Tıflı hikâyelerinden biri olan Hikâyet (Sansar Mustafa), cinsellik etiği bağlamında analiz edilmiştir.

On dördüncü çalışma, “Türk Kültüründe Doğum Lekeleri ve Bunlara Bağlı Halk İnanışları (Kayseri Örneği)” isimli Fatih Balcı tarafından hazırlanmıştır. Çalışmada doğum lekelerinin kaynağı veya anlamlandırılması ile ilgili inanış, uygulama, pratik ya da kaçınmalar ve bunlara bağlı inanışlar Kayseri ilinde sahadan derlenen bilgiler ışığında incelenmiştir.

“Türkülerin Yoldaşı “Saz” adlı on beşinci çalışma, Dilek Türkyılmaz tarafından kaleme alınmıştır. Makalede, Bu çalışmada kopuzun tarihsel süreç içerisinde saza evrilme süreçlerinden kısaca bahsedilmiş daha sonra sazın bir müzik aleti olmanın ötesine geçen kültürel ve sosyal işlevleri türküler aracılığıyla analiz edilmiştir.

On altıncı makale “Yaşayan Müze, Kültürel Miras ve Uygulamalı Halkbilimi Çalışmaları Odağında Tarihsel Canlandırma” Fatih Köse tarafından hazırlanmıştır. Çalışmada, tarihsel canlandırma odağında müzeler ele alınmıştır.

On yedinci çalışma, Gülbeyaz Aydoğan ve Süleyman Fidan tarafından hazırlanan “Yozgat Osetlerinde Göç, Kimlik ve Kültür Ekseninde Geçiş Dönemleri” isimli eserdir. Bu çalışma, bir Kuzey Kafkasya halkı olan Osetlerin, Türkiye’ye göçleri ve yerleştikleri bölgelerden birisi olan Yozgat ilinde yaşatmakta oldukları kimlik ve kültürleri üzerine yapılan bir inceleme çalışmasıdır.

On sekizinci çalışma, “Eski Anadolu Türkçesi Satır Arası Kur’an Tercümelerinde Geçen İbadet Terimlerinin İncelenmesi” adıyla Süleyman Aksu tarafından hazırlanmıştır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniğiyle Eski Anadolu Türkçesi satır arası Kur’an tercümelerinde geçen ibadet adları incelenmiştir. Kur’an’ın Batı Türkçesine tercümelemleri incelenmiş, EAT dönemindeki satır arası Kur’an tercümelerinde geçen ibadet adları tespit edilmiştir.

On dokuzuncu çalışma, “Türk ve Mısır Mitolojilerinde Hayvanlar” adıyla Alaa Abdelghafar Mohamed Hassabo Kabel tarafından hazırlanmıştır. Araştırmada, Türk ve Mısır mitolojilerinde yer alan hayvan sembollerinin özellikleri nitel bir yaklaşım esas alınarak ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Mart (2025) sayımızın yirminci makalesi, Hikmet Eren tarafından kaleme alınan “Yeni Medyanın Kamuoyu Oluşturma Süreci: Özbekistan Örneği” isimli çalışmadır. Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yönteminden faydalanılmış ve yeni medyanın Özbekistan’da toplumsal algılar ve kamu söylemleri üzerindeki etkilerinin anlaşılması amaçlanmıştır.

Nuray Arslan ve Sibel Turhan Tuna tarafından hazırlanan “Özgür Balpınar’ın Göğü Yere İndirelim Adlı Eserinde Değerler Eğitimi Bağlamında Yenilikçi Öğretim Teknikleriyle Türkçe Öğretimi” adıyla hazırlanan yirmi birinci çalışmada, Özgür Balpınar’ın Göğü Yere İndirelim adlı eseri, 2024 yılı öğretim programları ortak metninde yer alan Erdem-Değer- Eylem Modeli dikkate alınarak incelenmiştir.

Sayımızın yirmi ikinci makalesi, Günay Tulum tarafından kaleme alınan “Mihrî Hatun Divanı’ndan İki Gazelin Düşündürdükleri” isimli çalışmadır. Bu çalışmada, Klasik Türk Edebiyatı’nda divanı günümüze ulaşabilmiş ilk kadın şair olan Mihrî Hatun’un iki gazeli karşılaştırılmıştır.

Bu sayımızda Nimet Alpaslan tarafından “Bozkırın Güçlü Kalemî Abbas Sayar” adıyla yayımlanan kitabın tanıtım yazısı yer almaktadır.

Folklor Akademî Dergisi, gönderilen tüm çalışmaları titizlikle inceleyen ve kör hakemlik sistemi ile değerlendirmeye alan, üç ayda bir (yılda dört sayı, Mart, Haziran -Ağustos-Aralık ayları) yayımlanan uluslararası bir dergidir. Sayımıza akademik çalışmaları ile katkıda bulunan yazarlarımıza ve hakemlik yapan araştırmacılarımıza şükranlarımızı iletiriz.

Saygılarımızla...

Folklor Akademî Dergisi